

РЕЗУЛТАТИ ОТ АНКЕТНО ПРОУЧВАНЕ СРЕД СТУДЕНТИ ОТ БИОЛОГИЧЕСКИ И ХИМИЧЕСКИ ФАКУЛТЕТИ НА ПУ „П. ХИЛЕНДАРСКИ“

*Маргарита Панайотова, Йорданка Димова, Веска Нончева,
Делка Карагьозова–Дилкова, Златка Ваклева, Грозданка Ставрева*

*ПУ „Паусий Хилендарски“
Биологически, Химически и Математически факултети*

Abstract. This paper presents the results from a survey on the usage of psychoactive substances by undergraduate students of the University of Plovdiv “P. Hilendarski”. The survey is a part of a project called: Modeling a Program for Initial Prevention of Drug Addiction for the Students from the Faculties of Biology and Chemistry.

Key words: survey, students, psychoactive substances, results

Анкетното проучване е част от проект на тема „Разработване на програма за първична превенция на наркомании при студенти от Биологически и Химически факултети на ПУ „П. Хилендарски“, на изследователски екип от двата факултета.

Целта на изследването е констатиране състоянието на проблема за употребата на наркотици от студентите от двата факултета на ПУ „П. Хилендарски“ и разработване на модулна програма за първична превенция на рисковото поведение. В хода на изследователската работа се проверява тезата, че: „За студентите от двата факултета не съществува риск от проблемна употреба на психоактивни вещества поради тяхната целенасочена подготовка по биология и по химия“.

Данни за проверка на тезата се събират чрез анонимна анкета, съдържаща 27 въпроса. За основа при разработването на анкетната карта служи анкетата на Националния център по наркомании (ТАНКОВСКИ *и др.*, 2004), допълнена с въпроси, съобразени с целта на изследването. Дизайнът на анкетата, логическото подреждане на въпросите, както и възможните отговори са дело на изследователския колектив, изпълнител на проекта.

Тук представяме анкетната карта и резултатите, получени при анкетирането на 168 студенти от двата факултета. Поради ограниченият обем на материала, анализът на данните е представен в отделна публикация (ПАНАЙОТОВА, 2008-под печат).

АНКЕТНА КАРТА

Здравейте,

Изследователски екип от ПУ „П. Хилендарски“ провежда проучване сред студентите от Биологически и Химически факултети относно някои аспекти от здравното поведение, оценки и нагласи. Целта на изследването е информативна и е насочена към разработването на Програма за първична превенция на наркоманията, която ще се използва в нашите факултети.

Анкетата е **ДОБРОВОЛНА** и **АНОНИМНА**. Получената информация ще бъде оповестена само в обобщен вид, никой извън изследователския екип няма да види конкретните отговори на който и да е от Вас – те няма да бъдат използвани за нищо друго, освен за целите на изследването. Надяваме се, че ще отговорите възможно най-откровено и точно на всеки въпрос.

Молим, при всеки въпрос (там където е необходимо и във всяка колонка) **означете със знак „+“ отговора, който искате да дадете**. Там, където не са посочени отговори, изписвайте Вашия отговор със свободен текст.

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА СЪДЕЙСТВИЕТО!

Анкетирани са 168 студенти. Резултатите, където е възможно, са представени в брой и %.

1. С КОГО ЖИВЕЕТЕ В ЕДНО ЖИЛИЩЕ?

Не са отговорили 2 анкетирани.

1. ☐ С родителите ми	61 – 36,7%
2. ☐ С единия от родителите ми	7 – 4,2%
3. ☐ С роднини	8 – 4,8%
4. ☐ С приятели (съученици) на свободен наем	31 – 18,7%
5. ☐ С приятели (съученици) в общежитие	37 – 22,3%
6. ☐ Сам(а)	8 – 4,8%
7. ☐ Друго (моля напишете)	14 – 8,4%

2. ИЗПИТВАТЕ ЛИ ЧУВСТВО НА САМОТА?

Не са отговорили 3 анкетирани.

1. ☐ Да, постоянно	7 – 4,2%
2. ☐ Да, често	12 – 7,3%
3. ☐ Да, но рядко	105 – 63,6%
4. ☐ Не, никога	41 – 24,8%

**3. ЖИВОТЪТ НЕРЯДКО ПРЕДЛАГА КОНФЛИКТНИ СИТУАЦИИ.
КОЛКО ЧЕСТО ВИЕ ВЛИЗАТЕ В КОНФЛИКТИ?**

Не са отговорили 4 анкетирани.

1. ☐ Постоянно	3 – 1,8%
2. ☐ Често	26 – 15,9%
3. ☐ Рядко	122 – 74,3%
4. ☐ Никога, защото избягвам конфликтите на всяка цена	13 – 7,9%

4. ПРЕД ВАС Е СПИСЪК С 12 ТЕРМИНА, КОИТО ОЗНАЧАВАТ ОБЩО-ЧОВЕШКИ ЦЕННОСТИ:

Не са отговорили коректно 54 анкетирани.

А	Б	Общочовешки ценности
		Активен, деен живот
		Здраве (психическо и физическо здраве)
		Интересна работа
		Красотата на природата и на изкуството
		Любов (психологическа и физическа близост с любим човек)
		Материално обезпечен живот (отсъств. на матер. затруднения)
		Наличие на добри и верни приятели
		Увереност в себе си (свобода от вътр. противоречия, съмнения)
		Познание (възможност за разширяване на своето образование, кръгзор, общокултурно и интелектуално развитие)
		Свобода (като независимост в постъпките и действията)
		Щастлив семеен живот
		Творчество (възможност за творческа дейности)

В **колона А** подредете ценностите от 1 до 12 по степен на важност за Вас, като запишете техния ранг. В **колона Б** подредете ценностите от 1 до 12 по степен на достижимост за Вас, като запишете техния ранг («1», «2», «3» и т.н. – най-лесно достижими ценности за мен, ... «12» – най-трудно достижима ценност за мен).

5. АКО НЕ ВИЖДАТЕ ИЗХОД ОТ ДАДЕН ПРОБЛЕМ, БИХТЕ ЛИ ВЗЕЛИ НИКАКВО ЛЕКАРСТВО (НО ПО ВАШЕ РЕШЕНИЕ, БЕЗ ЛЕКАРСКО ПРЕДПИСАНИЕ), ЗА ДА ГО ПРЕОДОЛЕЕТЕ?

Не са отговорили 2 анкетирани.

1. ☐ Да, мисля, че това е единственият начин	2 – 1,2%
2. ☐ Да, макар че едва ли ще има ефект	12 – 7,2%
3. ☐ Било ми е необходимо, но не зная какво да взема	11 – 6,6%
4. ☐ Не, страх ме е да не се пристрастя	13 – 7,8%
5. ☐ Никога не ми е минавало и през ум	128 – 77,1%

6. ПРЕД ВАС Е СПИСЪК С 12 КАЧЕСТВА (УМЕНИЯ), НЕОБХОДИМИ НА ЧОВЕКА, ЗА ДА БЪДЕ ПСИХИЧЕСКИ ЗДРАВ.

Не са отговорили коректно 57 анкетирани.

Индивидуалните данни на всеки студент се изчисляват по формула, а стойността на полученото число показва предразположение към зависимост от ПАВ.

А	Б	Качества – умения
		Да има отговор на въпроса: <i>Кой съм Аз?</i>
		Да знае какво иска от живота (кои са най-важните потребности на собственото му „Аз“).
		Да знае какво може да постигне за своето развитие в по-близка и в по-далечна перспектива.
		Да има конструктивен жизнен сценарий, т.е. да знае какъв може да се самоизгради .
		Да е способен да поема отговорност за своите решения в неопределени ситуации.
		Да е способен да извършва позитивни изменения в живота си , когато се намира в неблагоприятни условия.

	Да е способен да се отказва от постъпки, които изглеждат привлекателни, но за тях знае, че са опасни за здравето и за живота.
	Да познава добре своите вътрешни ресурси (знания, умения, отношения) и разумно да ги използва
	Да се освобождава от стрес чрез здравословни техники – физическа активност (спорт, туризъм), психическо „разтоварване“ чрез хоби; управление на времето, позитивно мислене, техники за отпускане
	Да е способен за коопериране, сътрудничество и работа в екип (изразяване на уважение към приноса на другия, оценка на собствените способности и принос към групата)
	Да е способен да управлява чувствата си (контролиране на гнева, преодоляване на скръбта и безпокойството, преодоляване на загуба, нараняване, травма)
	Да умее да преговаря, да управлява конфликти.

В колона **А** подредете от 1 до 12 уменията по степен на важност и привлекателност за Вас – т.е. каквото е Вашето **идеално „Аз“**, като запишете техния ранг. В колона **Б** подредете уменията от 1 до 12 по степен на съответствие с Вашето **реално „Аз“**, като запишете техния ранг.

7. СМЯТАТЕ ЛИ, ЧЕ ВЪВ ВУЗ ТРЯБВА ДА СЕ ДА СЕ ВОДИ ОБУЧЕНИЕ ПО СЛЕДНИТЕ ТЕМИ:

Можете да посочите повече от един отговор със знак „+“

Може един анкетиран да е отбелязал повече от 1 отг. или нито един отговор.

1. ☐ Тютюнопушене	19 – 11,3%
2. ☐ Употреба на алкохол	26 – 15,8%
3. ☐ Употреба на наркотици	63 – 37,5%
4. ☐ Безопасен секс	61 – 36,3%
5. ☐ Умения за живот	55 – 32,7%
6. ☐ По всички теми	50 – 29,8%

8. СПОРЕД ВАС ИМА ЛИ СРЕД КОЛЕГИТЕ ВИ ВЪВ ВУЗ ИЛИ СРЕД ПРИЯТЕЛИТЕ ВИ ТАКИВА, КОИТО ВЕЧЕ СА ОПИТВАЛИ НЯКАКЪВ НАРКОТИК?

Не са отговорили 3 анкетирани

1. ☐ Може би всички са опитвали	11 – 6,75%
2. ☐ Голяма част са опитвали	52 – 32,1%
3. ☐ Малка част са опитвали	52 – 32,1%
4. ☐ Мисля, че никой не е опитвал	6 – 3,6%
5. ☐ Не зная	44 – 26,7%

9. ДА ПРЕДПОЛОЖИМ, ЧЕ УПОТРЕБЯВАТЕ НЯКАКВА ДРОГА. СПОРЕД ВАС, КАК БИХА РЕАГИРАЛИ ВАШИТЕ ПРИЯТЕЛИ, КОГАТО РАЗБЕРАТ ЗА ТОВА?

Не са отговорили 7 анкетирани

1. ☐ Биха одобрили и биха ме насърчили да продължа	1 – 0,6%
2. ☐ Не биха одобрили, но не биха се опитали да ме убедят да спра	19 – 11,8%
3. ☐ Не биха одобрили и биха се опитали да ме убедят да спра	135 – 83,9%
4. ☐ Не биха се заинтересували	6 – 3,7%

10. ПРИСЪСТВАЛ(А) ЛИ СТЕ НА КУПОНИ, НА КОИТО СЕ ВЗЕМАТ НАРКОТИЦИ

Не са отговорили 4 анкетирани

1. ☐ Да, често 27 – 16,5%
2. ☐ Да, един - два пъти 61 – 37,2%
3. ☐ Не 76 – 46,3%

11. АКО ВАШ ПРИЯТЕЛ ВИ ПРЕДЛОЖИ ДА ОПИТАТЕ ЗАЕДНО НЯКАКЪВ НАРКОТИК, ЩЕ СЕ СЪГЛАСИТЕ ЛИ?

Не са отговорили 3 анкетирани

1. ☐ Да, бих опитал(а) 5 – 3%
2. ☐ Не съм сигурен(на) 23 – 13,9%
3. ☐ Не бих опитал(а) 53 – 32,1%
4. ☐ Не бих опитал(а) и бих се постарал(а) да разубея и него 84 – 50,9%

12. НА ВАС ЛИЧНО ПРЕДЛАГАЛИ ЛИ СА ВИ НАРКОТИК?

Не са отговорили 7 анкетирани

1. ☐ Не, никога 73 – 45,3%
2. ☐ Да, един – два пъти 63 – 39,1%
3. ☐ Да, често се случва 22 – 13,7%
4. ☐ Да, и са се опитвали да ме принудят да взема 3 – 1,9%

13. АКО УПОТРЕБЯВАТЕ АЛКОХОЛ, КАКЪВ ВИД ПРЕДПОЧИТАТЕ И КОЛКО ЧЕСТО ГО УПОТРЕБЯВАТЕ?

Можете да посочите със знак „+“ повече от един отговор

№	Отговор	Брой неотговорили	Всеки ден	Често (няколко пъти седмично)	Рядко (няколко пъти месечно)	Много рядко (няколко пъти годишно)	Не употребявам
13.1	Бира	23	7 – 9,8%	36 – 24,8%	49 – 33,8%	25 – 17,2%	28 – 19,3%
13.2	Вино	29	1 – 0,7%	14 – 10,1%	32 – 23%	58 – 41,7%	34 – 24,5%
13.3	Ракия	41	0	7 – 5,5%	19 – 15%	18 – 14,2%	83 – 65,4%
13.4	Коняк	52	0	1 – 0,9%	7 – 6%	15 – 12,9%	93 – 80,2%
13.5	Уиски	42	0	7 – 5,6%	26 – 20,6%	31 – 24,6%	62 – 49,2%
13.6	Друго	65	6 – 5,8%	10 – 9,7%	33 – 32%	16 – 15,5%	38 – 36,9%

14. АКО МИСЛИТЕ, ЧЕ ИМА ПРОБЛЕМ С НАРКОМАНИЯТА У НАС, КАКВИ МЕРКИ БИ ТРЯБВАЛО ДА СЕ ПРЕДПРИЕМАТ ЗА ДА БЪДЕ РЕШЕН ТОЙ?

Можете да посочите със знак „+“ повече от един отговор.

Може един анкетиран да е отбелязал повече от един отговор или нито един отговор.

8. ☐ Строги закони за производители и разпростран. на наркотици 141 – 83,9%
9. ☐ Строги закони за употребяващите наркотици 66 – 39,3%
10. ☐ Да се отделя повече внимание на превенцията 56 – 33,3%
11. ☐ Наркоманите да се изолират от обществото 15 – 8,9%
12. ☐ Да се узаконят дрогите 10 – 6%
13. ☐ Да се създадат повече медицински служби за лечение 98 – 58,3%
14. ☐ Да се говори открито за проблемите на тези хора 94 – 56%

15. ☐ Друго (напишете) 9 – 5,4%
16. ☐ Не мога да преценя 1 – 0,6%
17. ☐ Не трябва да се предприемат никакви мерки,
защото наркоманите не заслужават внимание 2 – 1,2%
18. ☐ Не съществува такъв проблем 1 – 0,6%

15. УПОТРЕБЯВАЛ(А) ЛИ СТЕ БЕЗ ЛЕКАРСКО ПРЕДПИСАНИЕ:

А) СЪНОТВОРНИ (фенобарбитал, хексадорм, рохипнол)?

Б) ТРАНКВИЛИЗАТОРИ (напр. диазепам, реланиум, рудотел, лексотан и др.)?

В) АНТИДЕПРЕСАНТИ (психофорин, амитриптилин)?

Отбележете със знак „+“ за т. А, Б и В поотделно.

	Отговор (Брой на неотговорилите)	А (13)	Б (8)	В (12)
1	Да, употребявал(а) съм през последните 30 дни	1 – 0,6%	0	0
2	Да, но не през последните 30 дни, а през последните 12 месеца	2 – 1,3%	1 – 0,6%	1 – 0,6%
3	Да, но преди повече от 12 месеца	1 – 0,6%	9 – 5,6%	1 – 0,6%
4	Никога не съм употребявал(а)	151-97,4%	150-73,8%	154-98,8%

16. В КОЛКО ДНИ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 12 МЕСЕЦА СТЕ УПОТРЕБЯВАЛ(А) БЕЗ ЛЕКАРСКО ПРЕДПИСАНИЕ СЪНОТВОРНИ, ТРАНКВИЛИЗАТОРИ ИЛИ АНТИДЕПРЕСАНТИ?

Не са отговорили 11 анкетиращи

1. ☐ Не съм употребявал(а) през последните 12 месеца 153 – 97,5%
2. ☐ Средно по веднъж месечно или по-рядко 4 – 2,5%
3. ☐ Средно 2 - 4 пъти месечно 0
4. ☐ Средно по няколко дни седмично 0
5. ☐ Ежедневно или почти ежедневно 0

17. ПИЛ(А) ЛИ СТЕ НЯКОГА ХАПЧЕТА (СЪНОТВОРНИ, УСПОКОИТЕЛНИ ИЛИ ДР.) ЗАЕДНО С АЛКОХОЛ?

Не са отговорили 2 анкетиращи

1. ☐ Да, пил(а) съм през последните 30 дни 1 – 0,6%
2. ☐ Да, но не през последните 30 дни, а през послед. 12 месеца 3 – 1,8%
3. ☐ Да, но преди повече от 12 месеца 6 – 3,6%
4. ☐ Никога не съм пил(а) такава комбинация 156 – 94%

18. СЛУЧВАЛО ЛИ ВИ СЕ Е ДА СЕ НАПИЕТЕ?

Не са отговорили 23 анкетиращи

1. ☐ Не, никога 34 – 23,5%
2. ☐ Да, само веднъж 21 – 14,5%
3. ☐ Да, няколко пъти 65 – 44,8%
4. ☐ Да, често ми се случва 25 – 17,2%

19. УПОТРЕБЯВАЛ(А) ЛИ СТЕ НИКОГА ПРЕЗ ЖИВОТА СИ НИКОЕ ОТ ИЗБРОЕНИТЕ ПО-ДОЛУ ПСИХОАКТИВНИ ВЕЩЕСТВА (ПАВ)?

Можете да посочите повече от един отговор със знак „+“

Може един анкетиран да е отбелязал повече от един отговор или нито един отговор.

№	Отговор	Брой неотговорили	Не, никога	Да, веднъж, но не в посл. 30 дни	Да, 2 - 3 пъти, но не в посл. 30 дни	Да, няколко пъти, но не в посл. 30 дни	Да, веднъж в последните 30 дни	Да, 2 - 3 пъти в посл. 30 дни	Да, няколко пъти в посл. 30 дни	Да, редовно
19.1	Никотин (цигари)	12	45 28,8%	15 9,6%	11 7%	19 12,2%	4 2,6%	5 3,2%	7 4,5%	50 32%
19.2	Алкохол (бира, вино, концентрат)	9	16 10,1%	12 7,5%	7 4,4%	18 11,3%	15 9,4%	25 15,7%	46 28,9%	20 12,6%
19.3	Хероин (опиат)	27	141 100%	0	0	0	0	0	0	0
19.4	Метадон (опиат)	29	139 100%	0	0	0	0	0	0	0
19.5	Морфин, кодеин, лидол и др. опиати	29	138 99,3%	1 0,7%	0	0	0	0	0	0
19.6	Кокаин (стимулант)	27	136 96,5%	2 1,4%	1 0,7%	2 1,4%	0	0	0	0
19.7	Амфетамини (стимулант)	28	128 91,4%	5 3,6%	3 2,1%	4 2,9%	0	0	0	0
19.8	Екстази (стимулант)	28	129 92,2%	7 5%	2 1,4%	2 1,4%	0	0	0	0
19.9	LSD (халюциноген)	28	137 97,9%	1 0,7%	2 1,4%	0	0	0	0	0
19.10	Марихуана (канабис)	28	103 73,6%	15 10,7%	9 6,4%	10 7,1%	0	0	1 0,7%	2 1,4%
19.11	Др. форми на канабис (хашиш, гана)	28	132 94,3%	1 0,7%	5 3,6%	1 0,7%	0	0	1 0,7%	0
19.12	Летливи инхаланти (лепила, бронз, боя)	29	139 100%	0	0	0	0	0	0	0
19.13	Анаболни стероиди	30	133 96,4%	1 0,7%	1 0,7%	1 0,7%	0	0	0	2 1,4%

20. ПОСОЧЕТЕ ПРИЧИНИТЕ ЗА ПЪРВАТА УПОТРЕБА НА НИКОЕ ОТ ВЕЩЕСТВАТА, ИЗБРОЕНИ В ПРЕДХОДНИЯ ВЪПРОС?

А) Кое Ви накара Вас да опитате

Б) Ако не сте опитвали, кое **би** Ви накарало Вас да употребите ПАВ?

Можете да посочите повече от един отговор със знак „+“ за А и Б.

№	Причини	А	Б
20.1	За да бъде приет(а) от другите (групата, компанията)	7 – 4,2%	8 – 4,8%
20.2	За да се почувствам самият аз един от тях	6 – 3,6%	6 – 3,6%
20.3	За удоволствие	37 – 22%	13 – 7,7%
20.4	За да подтисна собствени проблеми при общуването	3 – 1,8%	8 – 4,8%
20.5	Защото се чувствам самотен(на)	3 – 1,8%	9 – 5,4%
20.6	Защото човек или хора, които харесвам, употребяват дроги	1 – 0,6%	9 – 5,4%
20.7	От любопитство	50 – 29,8%	28 – 16,7%
20.8	Защото младите хора употребяват дрога	2 – 1,2%	6 – 3,6%
20.9	Защото възрастните не харесват такова поведение и това ги скандализира	0	4 – 2,4%
20.10	Просто защото е лесно достъпно	5 – 3%	7 – 4,2%
20.11	От скука	4 – 2,4%	8 – 4,8%
20.12	За да покажа, че съм самостоятелна личност	2 – 1,2%	5 – 3%
20.13	За да отстраня психологически стрес	4 – 2,4%	14 – 8,3%
20.14	За да се откъсна от действителността	10 – 6 %	9 – 5,4%
20.15	По принуда	3 – 1,8%	23 – 13,7%
20.16	Друго (напишете)	3 – 1,8%	7 – 4,2%

21. СМЯТАТЕ ЛИ, ЧЕ ИМА НЯКАКЪВ РИСК ЗА ХОРАТА, КОИТО ИМАТ НЯКОИ ОТ СЛЕДНИТЕ НАВИЦИ:

Отбележете своя отговор със знак „+“ в съответната колонка

Навици и честота на употреба		№	Бр. неотг.	Няма риск	Умерен риск	Голям риск
ПУШАТ ЦИГАРИ	от време на време	21.1	25	39 - 27,3%	79 – 55,2%	25 – 17,5%
	редовно	21.2	21	7 – 4,8%	38 – 25,8%	102 – 69,4%
ПУШАТ КАНАБИС	от време на време	21.3	31	18 – 13,1%	53 – 38,7%	66 – 48,2%
	редовно	21.4	24	6 – 4,2%	27 – 18,8%	111 – 77%
ПИЯТ АЛКОХОЛ	от време на време	21.5	22	54 – 37%	68 – 46,6%	24 – 16,4%
	редовно	21.6	25	5 – 3,5%	33 – 23,1%	105 – 73,4%
УПОТРЕБЯВАТ ХЕРОИН	от време на време	21.7	28	2 – 1,4%	13 – 9,3%	125 – 89,3%
	редовно	21.8	17	1 – 0,7%	2 – 1,3%	148 – 98%
УПОТРЕБЯВАТ ЕКСТАЗИ	от време на време	21.9	28	6 – 4,3%	25 – 17,9%	109 – 77,8%
	редовно	21.10	17	2 – 1,3%	5 – 3,3%	144 – 95,4%

22. КАКВО Е ОТНОШЕНИЕТО ВИ КЪМ:

№	Навици	Брой неотг.	Приемам безрезервно	Склонен съм да приема	По-скоро не приемам	Категорично не приемам
22.1	Пушенето	10	38 – 24,1%	41 – 25,9%	33 – 20,9%	46 – 29,1%
22.2	Пиенето	12	27 – 17,3%	72 – 46,2%	37 – 23,7%	20 – 12,8%
22.3	Употребата на наркотици	13	2 – 1,3%	3 – 1,9%	17 – 11%	133 – 85,8%

23. ЖЕЛАЕТЕ ЛИ В НАШИТЕ ФАКУЛТЕТИ ДА ИМА ОБУЧЕНИЕ ПО:

А) ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОМАНИЯТА

Б) ФОРМИРАНЕ НА УМЕНИЯ ЗА ЖИВОТ (СОЦ. УМЕНИЯ) И ПОД КАКВА ФОРМА?

Можете да посочите повече от един отговор със знак „+“

Може един анкетиран да е отбелязал повече от един отговор или нито един отговор.

№	Форма на обучение	А	Б
23.1	Задължителна дисциплина	28 – 16,7%	23 – 13,7%
23.2	Избираема дисциплина	59 – 35,1%	50 – 29,8%
23.3	Факултатив	14 – 8,3%	16 – 9,5%
23.4	Психотренинг с модератор-специалист	31 – 18,5%	26 – 15,8%
23.5	Участие в доброволни дейности от типа „връсници обучават връсници“ или др.	38 – 22,6%	30 – 17,9%
23.6	Периодични лектории	37 – 22%	30 – 17,9%
23.7	Срещи със специалисти по проблемите	68 – 40,5%	44 – 26,2%
23.8	Друго (посочете)	4 – 2,4%	3 – 1,8%
23.9	Няма нужда от такова обучение	15 – 8,9%	20 – 11,9%

24. КАКЪВ Е ВАШИЯТ ПОЛ?

Не са отговорили 6 анкетирани

1. ☐ Мъжки 36 – 22,2%

2. ☐ Женски 126 – 77,8%

25. КАКВА Е ВАШАТА ВЪЗРАСТ В НАВЪРШЕНИ ГОДИНИ И МЕСЕЦИ?

Не са отговорили 14 анкетирани

18 години: 1 – 0,6% 23 години: 6 – 3,9%

19 години: 61 – 39,6% 24 години: 2 – 1,3%

20 години: 47 – 30,5% 25 години: 2 – 1,3%

21 години: 27 – 17,5% 26 години: 0

22 години: 7 – 4,5% 27 години: 1 – 0,6%

26. В КОЙ ФАКУЛТЕТ НА ПУ „П. ХИЛЕНДАРСКИ” СЛЕДВАТЕ?

Не са отговорили 6 анкетирани

1. ☐ Биологически 94 – 58%

2. ☐ Химически 67 – 41,4%

3. ☐ Друг (Моля, посочете)... 1 – 0,6% (Математически)

27. В КОЙ КУРС СТЕ?

Не са отговорили 5 анкетирани

1. ☐ Първи 128 – 78,5%

2. ☐ Втори 11 – 6,7%

3. ☐ Трети 20 – 12,3%

4. ☐ Четвърти 4 – 2,5%

БЛАГОДАРНОСТИ

Изследването е финансирано от поделение „Научна и приложна дейност“, Фонд „Научни изследвания и мобилни проекти“ към ПУ „Паисий Хилендарски“ – гр. Пловдив

ЛИТЕРАТУРА

ПАНАЙОТОВА М. 2008-под печат. Биологическия и химическия факултети – зона, свободна от наркотици? (Анализ на резултатите от анкетното проучване сред студенти от ПУ „П. Хилендарски“ относно употребата на психоактивни вещества). – В: Велчева И., А. Цеков (Ред.), Юбилейна Научна Конференция по Екология, Сборник с доклади, 1 ноември 2008, гр. Пловдив, под печат.

ТАНКОВСКИ Й., Н. ТОМОВ и др. 2004. Разговор за дроги. София, БМЧК, стр. 159 – 169.

RESULTS OF A SURVEY AMONG STUDENTS OF THE BIOLOGICAL AND CHEMISTRY FACULTIES OF UNIVERSITY OF PLOVDIV

*Margarita Panayotova, Yordanka Dimova, Veska Noncheva,
Delka Karagyozeva-Dilkova, Zlatka Vakleva, Grozdanka Stavreva*

*University of Plovdiv „St. Paisii Hilendarski“,
Faculty of Biology, Chemistry and Mathematics*

(Summary)

This paper presents the results from a survey on the usage of psychoactive substances by undergraduate students of the University of Plovdiv „P. Hilendarski“. The survey is a part of a project called: Modeling a Program for Initial Prevention of Drug Addiction for the Students from the Faculties of Biology and Chemistry.